

דף קה.

עין משפט א. הרמב"ם הל' פסולי המקודשין פי"ט ה"ג

עיין לעיל דף קד: עין משפט ד

עין משפט ב.ג. הרמב"ם הל' פרה אדומה פ"ה ה"ה

מַאִמְתִּי מִטְמְאִין בְּגָדִים ט הַנּוֹשְׂאִין פְּרִים וְשְׂעִירִים
הַנְּשָׂרְפִים. מְשִׁיבָאוּ בְּהֶן חוּץ לְחֹמַת הָעֶזְרָה. נִשְׂאוּם
בְּמוֹטוֹת וַיֵּצְאוּ מִקְצַת הַנּוֹשְׂאִים חוּץ לְחֹמַת הָעֶזְרָה
וְהָאֲחֵרוֹנִים לֹא יֵצְאוּ. אֵלּוּ שְׂיֵצְאוּ מִטְמְאִין בְּגָדִים וְאֵלּוּ
שְׂעִדִין לֹא יֵצְאוּ אֵינָן מִטְמְאִין בְּגָדִים עַד שְׂיֵצְאוּ. יֵצְאוּ
וְחָזְרוּ לְעֶזְרָה הַנּוֹשְׂאִים אוֹתָן בְּעֶזְרָה טָהוֹר עַד שְׂיֵצְאוּ בְּהֶן.
הִיא עוֹמֵד חוּץ לְעֶזְרָה וּמוֹשֵׁף אוֹתָם מִשָּׁם מֵאַחַר שְׂחָזְרוּ

ט. כסף משנה: מאימתי מטמאים בגדים וכו'. משנה סוף פרק טבול יום (דף ק"ד) ופרק שני שעירי (דף ס"ח ע"ב): יצאו וחזרו לעזרה וכו'. בס"פ טבול יום (דף ק"ה) בעי ר"א פרים ושעירים הנשרפים שיצאו וחזרו מהו מי אמרינן כיון דנפקי להו איטמו להו או דילמא כיון דהדור הדור וכו' תא שמע היו סובלים אותם במוטות וכו' ואי ס"ד כיון דנפקי להו איטמו הנך דאיכא גוואי [נמי] ליטמו אמר רבינא והא בעינן ואחר יבא אל המחנה וליכא אלא ר"א היכי בעי לה כגון דנקיטי לה בבקולסי ופירש רבינו כפי' התוס' דקס"ד דבעי ר"א אם חזרו הפרים לעזרה ובאו אנשים אחרים ונכנסו בעזרה ונשא אותם בתוך העזרה להוציאן מי אמרינן כיון שמתחילה יצאו יטמאו בגדים אלו או לא ת"ש היו סובלים אותן וכו' ואי ס"ד כיון דנפקי להו איטמו הנך נמי ליטמו ומסיים בה רבינא ואמר ותיסברא שיהא תלוי ביציאת פר לבדו והא בעינן ואחר יבא אל המחנה אלא פשיטא דבעינן שיצאו גם האנשים עם הפרים ולכך דגוואי לא מיטמו וגם בבעיא דילך אנשים אחרים פשיטא שטהורים אלא ר"א היכי בעי בבקולסי שהאנשים יצאו וחזרו ובאו אנשים אחרים ועמדו חוץ לעזרה ומוציאים הפרים שבתוך העזרה במקלות מי אמרינן כיון שהפרים כבר יצאו והאנשים עומדין בחוץ חשיב כאילו מוציאים אותם מפתח העזרה ולחוץ או לא ולא איפשיטא ונתבאר דברי רבינו: כתב הראב"ד יצאו וחזרו לעזרה וכו' א"א הסוגיא בפרק טבול יום כך היא וכו'. ומאחר שרבינו יש לו הודאת בעל הריב אין צורך להטפל בו:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הואיל וכבר יצאו לחוץ והרי זה המושכם בחוץ הרי
הוא ספק טמא:

עין משפט ד. הרמב"ם הל' פרה אדומה פ"ה ה"ז

הנוגע בפרים ובשעירין הנשרפין עצמן יאפלו אחר
שיצאו בין אדם בין כלים בין אכלין בין משקין הכל
טהור. וכן אם נגעו בשעיר המשתלח עצמו בזמן
הולכתו טהורין. שאין אלו מטמאין אלא למתעסק בהן
בלבד שנאמר 'והשרף אתה יכבס בגדיו' אבל הנוגע
טהור:

הרמב"ם הל' שאר אבות הטומאה פ"ז ה"ז

השורף פרה אדמה וּשְׁעִירִים הַנְּשָׂרְפִים וְהַמְּשַׁלַּח אֶת
השעיר אף על פי שבשעת מעשיהן מטמא בגדים כמו

י. כסף משנה: הנוגע בפרים וכו'. בפ"ח דפרה השורף פרה ופרים והמשלח את השעיר
מטמא בגדים פרה ופרים ושעיר המשתלח עצמן אינן מטמאים בגדים ובסוף פרק טבול
יום (דף ק"ה) פרה ופרים ושעיר המשתלח וכו' והם עצמן אין מטמאין בגדים אבל מטמאים
אוכלים ומשקים דברי ר"מ וחכמים אומרים פרה ופרים מטמאים אוכלים ומשקים שעיר
המשתלח אינו מטמא שהוא חי והחי אינו מטמא בגדים: ויש לתמוה על דברי רבינו שהם
דלא כר"מ ודלא כחכמים ובתוספתא דפרה ר"ש אומר פרה מטמאה טומאת אוכלים שהיה
לה שעת הכושר פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים אינם מטמאים טומאת אוכלין שלא
היה להם שעת הכושר ונראה שרבינו פסק כמותו ולפי זה לדעת רבינו פרה מטמאה טומאת
אוכלים וכמו שנראה ממ"ש לעיל ופרה עצמה אינה מטמאה לא אדם ולא כלים משמע הא
אוכלים ומשקים מטמאה אבל קשה למה הניח רבינו דברי חכמים ופסק כר"ש וכתב הר"י
קורקוס ז"ל שאפשר שטעמו מפני שדברי ר"ש הוזכרו בכמה מקומות בגמרא פי"ב דמנחות
(דף ק"א ע"ב) ופ' שבועות שתיים (דף יא:); ופרק מרובה (דף ע"ז) ופרק אותו ואת בנו (דף
פ"א ע"ב) ואין זה כדאי לפסוק כמותו וצ"ע:

כ. כסף משנה: השורף פרה אדומה וכו' כמו שביארנו. בפרק קמא דפרה. ומ"ש רבינו אם
נגעו באוכלים וכו'. מפשט לשון רבינו נראה דאשורף ומשלח קאי ודבר תימה הוא

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

שְׂבֵאַרְנוּ. אִם נִגְעוּ בְּאֶכְלֵי אֶפְלוּ בְּשַׁעַת מַעֲשִׂיהֶן הָרִי הֵן
שְׁנֵי לְטִמְאַהּ:

עין משפט ה. הרמב"ם הל' שאר אבות הטומאה פ"ג ה"ב

אֵין נְבִילַת הָעוֹף הַטְּהוֹר צְרִיכָה מִחֻשְׁבָּה לְטִמְאַ טִמְאַהּ
זו הַחֲמוּרָה אֶלָּא פִּיּוֹן שְׁבִלַע מְמַנָּה כְּזִית מְכָל מְקוֹם הָרִי
זו מְטִמְאַהּ בְּבֵית הַבְּלִיעָה. חָשַׁב עָלֶיהָ לְאֶכְלָהּ הָרִי זו
מְטִמְאַהּ טִמְאַת אֶכְלֵי וְהָרִי הִיא כְּאֶכְל רֹאשׁוֹן לְטִמְאַהּ
אֶף עַל פִּי שְׁלֹא נִגַּע בָּהּ טִמְאַהּ אַחֲרַת וְאִינָהּ צְרִיכָה
הַכֹּשֶׁר:

שהיאך אפשר שיטמאו בגדים ולא יטמאו אוכלים אלא להיות שני לכך נראה דאפרה ופריס
ושעיר עצמם קאי והוא מדאיתא בפרק טבול יום (דף ק"ה) פרה ופריס ושעיר המשתלח
וכו' והן עצמם אינם מטמאים בגדים אבל מטמאים אוכלים ומשקים דברי ר' מאיר וחכמים
אומרים פרה ופריס מטמאים אוכלים ומשקים ושעיר המשתלח אינו מטמא [אוכלים
ומשקים] מפני שהוא חי ומכל מקום צריך לי למוד מנין לו שאינן מטמאין אוכלים אלא
להיות שני ועוד קשה שנראה מדבריו ששעיר המשתלח גם כן מטמא אוכלין והיינו כרבי
מאיר ולמה פסק כמותו במקום חכמים וצריך עיון:

ל. כסף משנה: אין נבילת העוף הטהור צריכה מחשבה. פשוט בפרק בא סימן עלה נ':
חישוב עליה לאכילה וכו'. בריש טהרות נבילת עוף טהור צריכה מחשבה ואינה צריכה הכשר
והיינו דוקא בכפרים אבל בשווקים אינה צריכה מחשבה ולא הכשר כמו ששנינו בפ"ג
דעוקצין:

עין משפט ו. הרמב"ם הל' שאר אבות הטומאה פ"ג ה"ג

פְּרָה אֲדָמָה * וְשִׁעִירֵי הַנְּשָׂרְפִים אֵינָן כֵּן. אֵף עַל פִּי שֶׁהֵן מְטֵמְאִין הַמִּתְעַסֵּק בָּהֶן אִם חָשַׁב עָלֵיהֶן לְאַכִּילָהּ צְרִיכִין שְׂתַגַּע בָּהֶן טְמֵאָה וְאַחַר כֵּן יִטְמְאוּ טְמֵאת אַכְלִינ׃

מ. כסף משנה: פרה אדומה וכו'. כתב הראב"ד א"א בחיי ראשי כאשר עיינתי את הדברים במקומם וכו'. ביאור הדברים דגרסינן בפרק טבול יום (דף ק"ה) ת"ר פרים ופרה ושעיר המשתלח וכו' עד צריכים הכשר טומאה ממקום אחר ופירש"י צריכין הכשר טומאה ממקום אחר הא דתנא דבי רבי ישמעאל ה"ק כל שאין סופו לטמא טומאה חמורה צריך הכשר טומאה ממקום אחר שיגע בשרץ או בנבילה ולא שיטמאו מאליו אבל מי שסופו לטמא טומאה חמורה א"צ ליגע בטומאה ומטמא טומאת אוכלים מאליו כגון פרה ופרים אבל חזי לטומאה מיהת בעלמא בעינן ולא ב"ח דלא אשכחן בבהמות בעלי חיים מטמאים ולפי פי' זה בין פרה ופרים בין נבילת עוף טהור א"צ ליגע בהם טומאה ולהאי פירושא ניחא מ"ש רבינו בנבילת עוף טהור שאף ע"פ שלא נגעה בהם טומאה מטמאים טומאת אוכלים אבל קשה מ"ש בפרה ופרים שצריכים ליגע בטומאה: והראב"ד מפרש דה"ק האי דאמר רבי ישמעאל שסופו לטמא טומאה חמורה א"צ הכשר היינו לומר שיהיו ראויים לקבל טומאה לומר דא"צ הכשר מים אבל לעולם צריך הכשר טומאה ממקום אחר דהיינו דכל זמן שלא נגע בהם אינם מטמאים טומאת אוכלים ושעיר אינו מקבל טומאה משום דחי הוא ועל זה כתב דנהי דלהאי פירושא ניחא מ"ש רבינו בפרה ופרים אבל קשה מ"ש בנבילת עוף טהור שאע"פ שלא נגע בה טומאה מטמא טומאת אוכלים ואח"כ הקשה עוד דאע"ג דלפום הכי סוגיא דזבחים ניחא האי פירושא בדרכי ישמעאל וכדאמרן סוגיין בעלמא דרבי ישמעאל א"צ לא הכשר מים ולא הכשר שרץ ותיקשי ליה לרבינו בפרה ופרים מדרבי ישמעאל ולשון נמי שכתב אינו נוח לי דלא הוי מעין מ"ש לעיל אלא איפכא: וליישב דעת רבינו י"ל שרבינו מפרש דרבי ישמעאל אין צריכין הכשר טומאה ולא הכשר שרץ קאמר מיהו היינו דוקא בנבילת עוף דנקט וכל כיוצא בה שהן מטמאין אדם במגע לאפוקי פרה ופרים שאינם מטמאים אלא המתעסקים בהם ולא את הנוגעים בהם בלא מתעסקים דכגון אלו צריכים הכשר שרץ שיקבלו טומאה ממנו ואז יטמאו אוכלים ומשקים ושעיר המשתלח שאינו מטמא טומאה מפני שהוא חי אינו מטמא אוכלים ומשקים ומה שאמרו צריכים הכשר טומאה ממקום אחר ה"פ אע"פ שאמר רבי ישמעאל שמי שסופו לטמא טומאה חמורה א"צ הכשר שרץ היינו דוקא במי שיש לו הכשר טומאה ממקום אחר דהיינו שהוא מטמא הנוגעים בו אפילו בלא מתעסקים לאפוקי פרה ופרים שאינם מטמאים את הנוגעים בהם בלא מתעסקים. אחר שכתבתי זה מצאתי לרבינו בפירוש המשנה בסוף זבים אמתני' דהנוגע בשרץ שדקדק לשון כיוצא בזה:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

דף קה :

עין משפט א. הרמב"ם הל' שאר אבות הטומאה פ"ג הט"ז

אִיבָר מִן הַמֵּת מִן הָעוֹף הָרִי הוּא כְּנֹבֶלֶת הָעוֹף שֶׁפָּרַשׁ
מִמֶּנּוּ. אִם הִיָּתָה נֹבֶלֶת עוֹף טָהוֹר מִטְּמֵאָה טְמֵאָה חֲמוּרָה
בְּבֵית הַבְּלִיעָה בְּכִזְיֹת. וְאִם חָשַׁב עָלָיו לְאַכִּילָהּ מִטְּמֵא
טְמֵאֵת אֲכָלִין. וְאִם הִיָּתָה נֹבֶלֶת עוֹף טָמֵא מִטְּמֵא טְמֵאֵת
אֲכָלִין אִם חָשַׁב עָלָיו וְהִכְשֵׁר. וְאִינוּ מִטְּמֵא אֲכָלִין אַחֲרֵים
עַד שֶׁיְהִיָּה בּוֹ כְּבִיעָה כְּשֶׁעוֹר כָּל הָאֲכָלִין לְטְמֵא כְּמוֹ
שִׁיתְבָּאָר :

עין משפט ב. הרמב"ם הל' שאר אבות הטומאה פ"ג הי"ב

עוֹף טָהוֹר שֶׁנִּטְרַף וְנִשְׁחַט שְׁחִיטָה כְּשֶׁרָה שְׁחִיטָתוֹ
מִטְהַרְתּוֹ וְאֶפְלוּ נִשְׁחַט בְּעֶזְרָה. וְאִם נִמְלַק וְנִמְצָא טְרֵפָה
אֵין מְלִיקָתוֹ מִטְהַרְתּוֹ. נִמְצָאֵת אוֹמֵר שֶׁהִשְׁחַט עוֹף טָהוֹר
בֵּין בַּחוּץ בֵּין בְּפָנִים בֵּין קִדְשִׁים בֵּין חֲלִין הָרִי זֶה טָהוֹר.
וְהַמּוֹלֵק חֲלִין בְּפָנִים אוֹ שְׁמֹלֵק קִדְשִׁים בַּחוּץ הָרִי אֵלוֹ
מִטְמֵאִין בְּגָדִים בְּבֵית הַבְּלִיעָה :

עין משפט ג. הרמב"ם הל' שאר אבות הטומאה פי"א הי"ו

חִבּוּרֵי אֲכָלִין : עַל יְדֵי מִשְׁקִין הָרִי הֵן חִבּוּר לְטְמֵא טְמֵאֵת
אֲכָלִין וְהַדָּבָר סָפֵק אִם חֲשׂוּבִים כְּגוֹף אֶחָד לְמִנּוֹת בְּהֵן

ג. כסף משנה : חיבורי אוכלים וכו'. בס"פ טבול יום בעא רבי זירא מרבי אמי בר חייא
וכו' הא דתנן חיבורי אוכלים על ידי משקים חיבור לטומאה קלה ואינו חיבור לטומאה

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

ראשון ושני ושלישי. או חושבים זה האכל שנגעה בו
הטמאה ראשון והאכל המחבר לו שני:

עין משפט ד. הרמב"ם הל' שאר אבות הטומאה פי"א ה"ז
עיין בסעיף הקודם

עין משפט ה. הרמב"ם הל' פרה אדומה פ"ה ה"ה
עיין לעיל דף קה. עין משפט ב.ג.

עין משפט ו. הרמב"ם הל' פרה אדומה פ"ג ה"א

אין שורפין את הפרה אלא חוץ להר הבית שנאמר
'והוציא אתה' אל מחוץ למחנה. ובהר המשחה היו
שורפין אותה. וכבש היו עושין מהר הבית להר המשחה
ותחתיו בנוי כפין כפין וכפה על כל שני כפין כדי שיהיו
שני רגלי הכפה על גג שני כפין שתחתיה. כדי שתהיה
תחת הכל חלול מפני קבר התהום. אף מקום שרפתה
ומקום הטבילה שהיו בהר המשחה תחתיהן חלול מפני

חמורה מונין בו ראשון ושני או אין מונין בו ראשון ושני א"ל כל היכא דמטמא אדם מונין
בו ראשון ושני אין מטמא אדם אין מונין בו ראשון ושני ופירש רש"י חיבורי אוכלין וכו'
ומשמע דפשט ליה דכיון דאוכלים אינם מטמאים אדם אין מונים בו ראשון ושני. וזהו
שכתב הראב"ד והדבר ספק א"א אינו כן אלא כבר פשוטה בזבחים שאין מונים בו ראשון
ושני עכ"ל. וטעם רבינו נראה שהוא מדגרסינן בפרק הקומץ רבה (דף כ"ד) בעי רבי ירמיה
צירוף כלי וחבור מים וכו' וכיון דהא דמיא להך וסלקא בתיקו ה"ה לאידך ואע"ג דרבי
אמי בר חייא פשטה מ"מ מידי ספיקא לא נפקא. ונראה מדברי רבינו דהכי קא מיבעיא
ליה אי חשיבי שני האוכלים שחיברם המשקה כגוף א' ואם נגע שרץ באחד מהם ה"ל
תרווייהו ראשון והנוגע באוכל שבצד האחר הוי שני או דילמא אע"פ שהמשקה מחברם
מ"מ היינו להיות אוכל שבצד זה טמא אע"פ שלא נגע בו השרץ ומכל מקום אינו נחשב
כאילו נגע בו השרץ ודיינו שנחשוב אותו כאילו נגע באוכל שנגע בו השרץ דהוה ליה שני
ואוכל הנוגע בו שלישי:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

קָבַר הַתְּהוֹם. וְהִפְרָה וְהַשׁוֹרֵף וְכָל הַמְּסַעְדִּין בְּשִׂרְפֹתָהּ
יוֹצְאִין מֵהַר הַבַּיִת לְהַר הַמְּשֻׁחָה עַל גְּבֵי כָּבֶשׂ זֶה: